

Splošne vesti

RAZPIS UČITELJSKIH MEST

Po brzjavnjem sporočilu ministrstva za prosveto S. br. 28.980 z dne 29. maja 1940. je po vlaganje prošenj za premestitev na razpisana učiteljska mesta podaljšan do 10. junija t. l.

Prosvetni oddelek kralj. banske uprave.

Načelnik dr. Sušnik.

KONCERT 12 MLADINSKIH ZBOROV V ŠKOFJI LOKI

Učiteljstvo škofjeloškega okraja je v večmesečnem tihem delu na svojih šolah pripravilo 12 mladinskih pevskih zborov, ki bodo v nedeljo, 9. t. m., priedili velik pevski festival v Škofji Loki. Dopoldne ob pol 11. uri bo matineja za škofjeloško in okoliško šolsko mladino, popoldne ob 4. uri pa koncert za občinstvo v telovadnici ljudske šole. Na sporedru so večina slovenske narodne in umetne pesmi znanih skladateljev. Vsak zbor zapoje po tri pesmi; kot zadnjo točko zapojejo združeni zbori prvikrat izvajano gorenjsko pesem »Bohinjska«, kjer bo sodelovalo nad 500 mladih pevcev in pevk. Nastopili bodo šolski zbori iz Bukovice, Gabrka, Poljan, Reteč, Selce, Sovodenj, Škofje Loke; deška, zasebna dekliska in drž. meščanska, Trate, Trebišje in Zabnice.

Vabilo vse cenjene tovariše in tovarišice iz bližnje in daljne okolice v zgodovinsko Škofje Loko na to veliko kulturno prireditev naših učiteljev - povodov in za lepo pesem vnete šolske mladine.

Naša udeležba naj pokaže, da znamo cenu nesobično in mnogokrat prezroto delo naših tovarišev in tovarišic.

Zato v nedeljo na svidjenje v Škofji Loki.

PODRAZITEV VSEH VRST GRAFIČNIH IZDELKOV

Z ozirom na ponovno, predstoječe povisanje cen papirju in kartonu, zaradi ponovne podražitve tiskarskih barv in vsega ostalega materiala ter zvišanja delavskih plač, so tudi grafična podjetja kraljevine Jugoslavije prisiljena povisiti vse cene tiskovinam v knjigotisku, litografiji, offsetu, bakrotisku kakor tudi v kartonaži in knjigoveznica za 25 %.

Veliki porast cen na trgu celuloze (beljene) v inozemstvu, dalje dnevno naraščanje cen vseh vrst surovin pri izdelavi papirja, deluje naravnost porazno na razvoj prilik v grafični stroki. Nič bolje ni z ostalim materialom, kot so n. pr. barve, svinec, kemikalije za litografije in cinkografije, poleg tega pa je nastava-

lo se občutno pomanjkanje nekaterih vrst materiala.

Grafična podjetja so zvišala doslej svoje cene samo malenkostno, čeprav se je že parat podražil papir, karton, lepenka, barve in ostali material, lani decembra pa so se zvišale še plače kvalificiranemu in pomožnemu delavstvu. Sedaj pa stoejo tiskarska podjetja zoper pred novim povisanjem plač. Težka situacija, v kateri se nahaja celokupno gospodarstvo grafične stroke je prisilila do te odločitve vse tiskarske organizacije v državi, vsled česar se na 25% povisanje cen tiskarskim izdelkom opozarja vsa javnost v svrhu ravnanja.

Savez grafičnih podjetij Jugoslavije: Beograd, Ljubljana, Zagreb, Novi Sad, Osijek, Split in Sarajevo.

POZIV

Sreska učiteljska društva se naprosoajo, da dostavijo sekcijsi mesečne prijave za junij najkasneje do 10. t. m., ker jih sekcijs nujno potrebuje zaradi priprave v svrhu pravočasne zaključitve letnega obračuna. Obenem prosimo vsa društva, da nakažejo sekcijsi priprada jočo članarino in likvidirajo svoje obveznosti sekcijs v čim višji meri.

Smatrajte ta apel za nujen in važen!

UPRAVA SEKCIJE JUU.

— Članstvo Slov. Šolske Matice v srežu Murske Sobote prosim ponovno, da mi se tekom tega meseca izplača dolžno članarino! Upravičeno nam blagajnik SSM v Ljubljani stavi za vzgled članstvo v lendarškem srežu, ki je poravnalo že celotno letosnjo članarino, dočim najdemo pri nas dolžnike še iz leta 1935/36. Upoštevajte vsaj ta moj opomin!

Poverjenica.

— Tovarišem (-cam) lendarškega sreža! Meseca maja sem razposlala položnice z označenim dolgom, t. j. članarino do konca junija. Komur ni kaj jasnega, naj vpraša. Vsak zaveden tovariš bo čimprej izpolnil to svojo najvažnejšo stanovska dolžnost!

Blagajničarka.

— Nova tiskovina. Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani je izdala tiskovino »Prijava potovanja z vlakom za šolske izlete«. Tiskovina je prav sedaj za vse šole, ki prirejajo izlete šolarjev z vlakom, zelo važna, stane din. 75 za izvod.

drugje, ali tega tu ne trdim) in ovira uspehe, je gotovo, da glede strokovne izobrazbe ne more biti boljše v ljudski šoli sami. Na okrnjeno temeljno izobrazbo naslonjen strokovni pouk ne velja! Razen tega pa manjka za uspen kmetijski strokovni pouk v ljudski šoli ob teh bistvenih pogojev: Učitelja in učenca. So učitelji, ki so podkovani v kmetijstvu, morda so vzorni gospodarji, ali ti so bele vrane. Saj pa to tudi ni naloga ljudskošolskega učitelja. Učenci in učenke ljudske šole so pa otroci; s tem je vse povedano.

— Pred novim zvišanjem cen, je naslov članka v »Trgovskem listu« od 29. maja, ki trdi med drugim: Pod tem naslovom poroča iz Beograda »Jugoslov. Kurir«: Iz kominičev krajevnih upravnih oblasti, ki imajo pravico, da dovoljujejo zvišanje cen raznim predmetom, se vidi, da postaja v zadnjih dveh mesecih tendenca dviga cen vedno bolj krepka in da vala zvišanja cen na našem domaćem trgu ne more ustaviti sistem, ki temelji samo na uredbah. Kajti zatiranje draginje na notranjem trgu zahteva postavitev obsežnega in hkrati podrobnega načrta, ki bi moral biti rezultat koordiniranega dela vseh državnih činiteljev (v soglasju z gospodarskimi ljudmi). Dočim imamo na eni strani uredbo o kontroli cen ter uredbo o pošiljanju špekulantov na prisilno določeno, zvišujejo na drugi strani drž. ustanove svoje davčine. Posebno pa bo občutilo to povečanje pri novem zvišanju železniških tarif za vagonske in kosovne pošiljke, prav tako pa tudi pri zvišanju poštnih, telefonskih in brzjavnih pristojbin.

spopolni in pred posle najstarejši učni osebi na šoli s pripravljenim zapisnikom.

A2. Ako je na šoli šol. upravitelj sam predla šolski inventar krajevnemu šolskemu odboru s pripravljenim zapisnikom.

B1. Ako je narodna knjižnica in čitalnica last krajevnega šolskega odbora, Vam ne prida na stanovanju.

B2. Najemimo ste obvezani plačati tudi v času počitnic, ako ne odpoveste stanovanju in se ne izselite iz stanovanja.

Šolski radio

— Petek, 14. junija: Kako naj živimo v počitnicah, da bomo še bolj zdravi in krepki; g. dr. Franta Mis.

— V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 9. junija, ob 17. uri predaval g. dr. Jože Basaj: Kmetijske zadruge pospešujejo kmetijsko proizvodnjo.

Mladinska matica

— MM KNJIGE MLADINSKE MATICE so dotiskane in so v vezavi. Ekspedicija bo začela prihodnji teden, in sicer najbrže v stredo, 12. t. m. Mnoge šole še niso nakazale 10. obroka za knjige. Opozorjam ponovno naše poverjenike, da šole, ki niso plačale 10. obroka za knjige, knjig ne prejmejo. Lanskoletni poskus, da bi poslali knjige tudi šolam, ki niso poravnale 10. obroka, se ni obnesel in je Mladinska matica pretrpela zato velike izgube. Tega poskusa letos uprava ne more in ne sme več ponoviti. Šole, ki ne poravnajo zadnjega obroka do sobote 10. t. m., bodo same odgovorne za to, da ne prejmejo knjig pravočasno. Knjige se razpoložijo tudi letos deloma po železnicni, avtobusih in po pošti. Šole, ki prejmejo knjige po železnicni, jih dobitjo za več bližnjih šol kot druga leta v skupnih zavojih. Te šole prejmejo posebna navodila na posebnih dopisnicah. Šole, ki ne plačajo knjig pravočasno, bodo krive, da tudi druge šole istega okoliša ne prejmejo knjig v določenem času. Ob koncu ponavljamo še enkrat, da prejmejo šole le toliko garnitur knjig, kolikor ima šola celetnih naročnikov. Naročnik, ki ni plačal vse števil letnika »Našega roda«, prejme knjige le če doplača še naročnino za manjkajoče mu številke lista.

— MM Kdor želi vezane knjige namesto broširanih, doplača za vso garnituro din 10.—

— MM O »Našem rodu« piše »Slovenija« z dne 31. maja med drugim: Literarni sode-

lavec »Našega roda« so samo znana imena. Černejeva, Lili Novy, Samec, Winkler itd. so prispevali pesme, med prozaisti pa poznamo Ingoliča, Jarca, Plestenjaka, Ribičiča, Roša i. dr. Letošnjo povest »Peter Klepec«, ki je izhajal v vseh številkah, je napisal Fran Bevk. »Naš rođe« prinaša literarne in poučne sestavke, bogato okrašene z ilustracijami. Zanimivo je, da so med delci naših znanih mojstrov (Jakac, Kraljeva, Mihelič, Perko, Pernat, Pregral, Sedej) še vedno na prvem mestu dela bolgarskega ilustratorja narodnih pravljic Georgijeva, ki se odlikujejo po jasnosti motiva, preprosti izvedbi, lepih linijah in dosledni uporabi svetlo-temne ploskve, ki posreduje veliko plastičnost. — »Naš rođe« ima največ naročnikov v Ljubljani, nato pa si po številu sledi radovalski, celjski, logaški, kamniški, litijiški okraj in Maribor. V Halozah, Slovenskih goricah, po kočevskih šolah, v Beli Krajini ga skoraj ne poznajo. To so najrevnejše slovenske pokrajine, ki pa hrkrati nalagajo naši prosvetni oblasti poleg drugih tudi to določno nalogo, da z denarno pomočjo pomaga izdajateljem »Našega rodu«, da bodo mogli pošiljati to kvalitetno mladinsko revijo po globoko znižani letni naročninami.

— MM Daljšo oceno o Klemenčičevi zgodovinski čitanki »Iz starih in novih časov« je prinesel v 3.-4. vezku »Časopis za zgodovino in narodopisje«. Krajšo oceno o »Našem rodu« pa prinaša »Mariborer Zeitung« z dne 10. maja t. l.

Poleg nastopov za splošno javnost je UPZ sodeloval tudi pri mnogih učiteljskih zborovanjih, skupščinah in kongresih. S svojo prisotnostjo in sodelovanjem je dvigal slovesnost učiteljskih manifestacij in tako izpolnil sliko učiteljskega udejstvovanja.

Naša stanovska organizacija se je predobro zavedala potrebe in vrednosti take prosvetne in kulturne institucije, preko katere je bilo mogoče obrniti pozornost javnosti na delo slovenskega učitelja ter jo zainteresirati z njim za vse njegove težnje in zahteve. Učiteljski pevski zbor, ki je prvočno deloval izven nje, je vzela v svoje varstvo, ga moralno in gmočno podprla ter mu tako zagotovila trajni obstoj. Slovensko učiteljstvo žrtvuje za našo pevsko kulturo toliko kakor noben drug stan.

Končno naj omenimo še eno dejstvo, ki upravičuje obstoj naše pevske družine. Članstvo UPZ se je postavilo v smislu tradicije učitelja-pevca v službo glasbe, kakor se je drugo učiteljstvo postavilo v službo ostalih panog naše narodne kulture, za katere žrtvuje prav toliko kakor ono za glasbo. Zato je vredno, da prejema in uživa podporo svojih stanovskih tovarišev in tovarišic.

Naša gospodarska organizacija

— G Zadružnikom Učiteljske samopomoči. V maju 1940. imamo 1 smrtni primer, t. j. 528. Demšar Kristina v Ljubljani. Nakažite:

za 1 zadružnika s poštnino din 6.—

za 2 zadružnika s poštnino „ 11.—, itd.

Znano Vam je, da se je s 15. majem povišala poštnina za tiskovine od 25 par na 50 par. Da ne boste pošiljali v dinarjih in parah, Vam bomo predpisali za vsake 4 mesece po 1 din višjo poštnino. Prosimo vladljivo, da to vzamete na znanje. — Prosilce za brezobrestno posojila, ki so vložili prošnje po 1. maju 1940., obvezamo, da bodo prejeli rešitve za njih prošnje po velikih počitnicah (jeseni t. l.).

Stanovska organizacija JUU

Dabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITILJAVLJA, da se bo za 9. junija 1940. določeno zborovanje vršilo, kakor je bilo objavljeno, klub odstotnosti tov. predsednika (ki je na orožnih vajah). Zbor bo ob 9. uri v dvorani restavracije na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI bo zborovalo 15. jun. ob 10. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti. — Vse dolžnike prav lepo prosimo, da poravnajo do zborovanja članarino. — Pripravite predloge in osnutke za resolucijo. Ker je to zadnje zborovanje, upamo, da bo udeležba polnoštevilna. — Odbor ima na predvečer zborovanja odborovo sejo. Odborniki, udeležite se seje vse. Seja bo ob 6. uri v posebni sobi kavarne »Tafliek«.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V RADOVLJICA bo zborovalo dne 15. junija 1940. ob 9. uri v poslopju ljudske šole v Lesčah. Poleg običajnega dnevnega reda so še predlogi za banovinski skupščino in predavanje toy. Bineta Završnika o obrambi naroda. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo v soboto, dne 15. junija, na deški ljudski šoli v Skofji Loki. Dnevni red zborovanja obsega vsa perečka stanovska vprašanja, poročili o predsedniškem zboru in o organizaciji v Učiteljski tiskarni, bo pa tudi pedagoško predavanje. Pričetek zborovanja ob osmih in pričakujemo polnoštevilne udeležbe, ker je to zadnje letošnje zborovanje. Pred zborovanjem, ob sedmih, seja društvenega odbora! Polnoštevilno in točno!

Predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto, dne 15. junija, na deški ljudski šoli v Skofji Loki. Dnevni red zborovanja obsega vsa perečka stanovska vprašanja, poročili o predsedniškem zboru in o organizaciji v Učiteljski tiskarni, bo pa tudi pedagoško predavanje. Pričetek zborovanja ob osmih in pričakujemo polnoštevilne udeležbe, ker je to zadnje letošnje zborovanje. Pred zborovanjem, ob sedmih, seja društvenega odbora! Polnoštevilno in točno!

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBJANA-OKOLICA, VZHODNI DEL bo zborovalo v četrtek, 20. junija 1940., v Narodni čitalnici v Kamniku ob pol 10. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročila društvenih funkcionarjev. 2. Predavanje: Kamnik nekdaj in danes. 3. Predlogi in služljnosti.

Pozivamo vse naše tovariše in tovarišice, da se tega zaključnega zborovanja polnoštevilno udeležte. Odbod iz Ljubljane je ob 8.10. Prosimo, da tov. poverjeniki (-ce) posameznih šol pravljeno javijo imena udeležencev radi preiskrbe košila na naslov tov. predsednice. Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Odbor.